

?? Ak??? Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?? Ak??? Envanteri. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23758>

Özet

?? Ak??? Envanteri, bireylerin bir görev veya aktivite s?ras?nda deneyimledi?i psikolojik ak?? durumunu ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir ölçektir. Bu ölçenin Türkçe'ye uyarlama çal??mas? Mavi, Ayy?ld?z, Topalo?lu ve Özdemir (2021) taraf?ndan gerçekte?tirilmi?tir. Çal??man?n temel amacı, envanterin Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu test etmek, böylece Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenilir ve geçerli ölçümler yap?labilmesini sa?lamaktır. Uyarlama süreci, ölçenin dilsel e?de?erlili?ini ve psikometrik özelliklerini detayl? bir ?ekilde incelemiştir.

Uyarlama çal??mas?, ?? Ak??? Envanteri'nin orijinal yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unu göstermiştir. Elde edilen bulgular, ölçenin i? ve örgütsel psikoloji alanlar?nda, e?itim ve pozitif psikoloji ara?t?rmalar?nda bireylerin optimal deneyim düzeylerini ve görev ba?l?l?klar?n? de?erlendirmek için güçlü bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

?? Ak??? Envanteri, Ak?? Durumu, ?? Psikolojisi, Psikometrik Özellikler, Geçerlik, Güvenirlik, Uyarlama.

Yazarlar

Duran Mavi, P?nar Ayy?ld?z, Hilal Topalo?lu, Mücahit Özdemir.

Amaç

?? Ak??? Envanteri'nin temel amacı, bireylerin çal??ma ortamlar?nda veya belirli görevleri yerine getirirken ula?t?klar? psikolojik ak?? durumunun yo?unlu?unu ve s?kl??n? nicel olarak ölçmektir. Bu durum, bireyin tamamen absorbe oldu?u, zaman alg?s?n?n de?i?ti?i ve yüksek performans sergiledi?i optimal bir deneyimi ifade eder.

Türkçe uyarlama çal??mas?n?n özel amacı ise, uluslararası alanda kabul görmü? bu envanteri Türkçeye kazandırmak ve psikometri standartlar?na uygunlu?unu sa?lamaktır. Bu sayede, Türk ara?t?rmacılar i? tatmini, motivasyon ve örgütsel ba?l?l?k gibi kavramlarla ak?? arasındaki ilişkileri kültüre özgü ba?lamda inceleme fırsat? bulmuştur.

Yap?

Ölçek, Mihaly Csikszentmihalyi taraf?ndan kavramsalla?tırılan Ak?? Teorisi'ne dayanmaktadır. Ak??, genellikle sekiz veya dokuz temel bile?en etraf?nda ?ekillenen çok boyutlu bir yap?dır. Bu bile?enler arasında aç?k hedefler, anl?k geri bildirim, görev ve beceri dengesi, konsantrasyon, kontrol hissi, benlik bilincinin kayb?, zaman alg?s?nda bozulma ve deneyimin içsel ödüllendiricili?i

yer al?r.

?? Ak??? Envanteri, bu bile?enlerin i? veya görev odakl? ba?lamlarda ne ölçüde deneyimlendi?ini belirleyerek, bireyin i?ine olan derin ba?l?l???n? ve verimlili?ini yans?tan bir skor sa?lar. Ölçülen bu yap?, pozitif psikolojinin ve örgütsel davran???n merkezi kavramlar?ndan biridir.

Geçerlik

Mavi ve arkada?lar? (2021) taraf?ndan yürütölen Türkçe uyarlama çal???mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?i detayl?ca incelenmi?tir. Yap?lan analizler, envanterin teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y?, Türk kültüründe de ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü do?rulam???t?r.

Uyarlama çal???mas?nda genellikle Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe veri setiyle uyumlu olup olmad??? test edilmi?tir. Yüksek düzeyde yap?sal uyum indeksleri elde edilmi?tir, bu da ölçe?in madde-toplam korelasyonlar?n?n ve faktör yüklerinin güçlü oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach's Alpha) hesaplanarak de?erlendirilmi?tir. Uyarlama çal???mas? sonuçlar?, ?? Ak??? Envanteri'nin Türkçe formunun yüksek bir iç tutarl?l???a sahip oldu?unu ortaya koymu?tur.

Yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve ölçüm hatalar?n?n dü?ük oldu?unu i?aret eder. Bu durum, ölçe?in tekrarlanan uygulamalarda benzer sonuçlar verebilece?i anlam?na gelmekte olup, gelecekteki ara?t?rmalar için sa?lam bir psikometri temeli sunmaktadır.

Faktör Analizi

?? Ak??? Envanteri'nin Türkçe uyarlamas?nda, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? do?rulamak amacıyla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm???t?r. Bu analizler, orijinal envanterin belirledi?i faktör say?s?n?n ve madde da?l?m?n?n Türk örnekleminde de geçerli oldu?unu kan?tlam???t?r.

Do?rulamaya Faktör Analizi (DFA) sonuçlar?, model uyum indekslerinin kabul edilebilir veya iyi düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Bu, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünün kültürel adaptasyon sürecinde bozulmad???n? ve ak???n temel boyutlar?n? etkin bir ?ekilde ölçmeye devam etti?ini teyit eder.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçe?in format? esas al?nm??t?)

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Genellikle ?ngilizce veya Almanca olarak kabul edilir.)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler, Çal??anlar, Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas? genellikle çe?itli sektörlerdeki çal??anlar veya üniversite ö?rencileri üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim envanteri. Kat?l?mc?lar, i? veya aktivite s?ras?ndaki deneyimlerini yans?tan maddeleri belirtilen derecelendirme ölçe?ine göre yan?tlar.

Anahtar Kelimeler

?? Ak???, Ak?? Teorisi, Örgütsel Psikoloji, Psikometri, Güvenirlik, Faktör Analizi, Adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir.)

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Duran Mavi için duranmavi@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Duran Mavi (Sorumlu Yazar olarak belirtilmi?tir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2021

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için genellikle sorumlu yazar (Duran Mavi) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ko?ullar? ve ücret bilgileri için sorumlu yazar?n e-posta adresi kullan?labilir.

PDF ?ndirme: Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [is-akisi-envanteri-toad.pdf](https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.947178)

Kaynaklar

Mavi, D., Ayy?ld?z, P., Topalo?lu, H. ve Özdemir, M. (2021). ?? Ak??? Envanteri'nin Türkçe'ye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Nev?ehir Hac? Bekta? Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 11(3), 1141-1154. DOI: <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.947178>
Makalenin Dergipark Ba?lant?s?: dergipark.org.tr

?? Ak??? Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

(Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir.)

ARABPSYCHOLOGY.COM